

Datum 2024-03-15

Informationsklass Öppen

Diariernr (åberopas) A734.858/2023

Saknr 000

Polismyndigheten

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Er referens Ju2023/02590

Ett starkare straffrättsligt skydd mot sexuella kränkningar, bedrägerier i vissa fall och brott med hatmotiv avseende kön (SOU 2023:80)

Sammanfattning

Polismyndigheten ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag och har ingen erinran mot förslagen utöver de synpunkter som lämnas nedan.

Polismyndighetens synpunkter

Ett förstärkt straffrättsligt skydd mot sexuella kränkningar

Det straffrättsliga skyddet mot sexuella kränkningar av barn i åldern 15-17 år. Polismyndigheten ser att det skulle kunna finnas utmaningar i att bevisa orsakssamband mellan ett barns nedsatta förmåga att värna sin sexuella integritet och deltagandet i den sexuella handlingen. Vidare kan det vara svårt att bevisa att gärningspersonen haft uppsåt i förhållande till dessa omständigheter. Detta talar för det alternativa förslaget utan krav på orsakssamband. En annan tänkbar lösning är att införa ett oaktsamhetsansvar beträffande det rekvisitet. Oavsett vilket alternativ som väljs innebär förslagen att Polismyndigheten i större utsträckning och från ett tidigare skede än vad som sker idag måste samverka med sociala myndigheter vid utredning av de omständigheter som ligger till grund för barnets nedsatta förmåga.

Brottsbeteckningen barnpornografibrott

Mot bakgrund av de principiella skäl som enligt utredningen kan riktas mot uttrycket barnpornografi, ordningen i övriga nordiska länder och riktlinjer från internationella organ anser Polismyndigheten, till skillnad från utredningen, att det finns tillräckligt starka skäl att ändra brotts-

beteckningarna i enlighet med det andrahandsförslag som utredningen lämnat.

I tillägg till de skäl för en ändring som framkommit i utredningen kan nämnas att ett stigmatiserande begrepp som barnpornografi kan vara problematiskt vid arbete med att reducera risken för återfall hos förövare, särskilt vad gäller unga gärningspersoner – en grupp som ökar i storlek.

En ny straffskärpningsgrund för brott med hatmotiv med avseende på kön

Polismyndigheten har ingen erinran mot den föreslagna straffskärpningsgrunden, men ser en risk för att den inte tillämpas i avsedd utsträckning. Mot bakgrund av de bevisvärigheter som kan uppkomma gällande hatbrottsmotiv, tillsammans med den gränsdragningsproblematik som kommer med den föreslagna straffskärpningsgrunden, anser Polismyndigheten att tillämpningen skulle kunna underlättas och den föreslagna ändringen få större genomslag om det i förarbetena gavs mer riktlinjer för tillämpningen (jfr t.ex. beskrivningen av den finska lagstiftningen på s. 352–355 i betänkandet).

Enligt utredningen, som i huvudsak fokuserat på brott i nätmiljöer, är det främst vid brott som olaga hot, ofredande och ärekränkingsbrott som det kan antas komma att ske straffskärpningar på grund av könsrelaterade motiv. Polismyndigheten konstaterar dock att bestämmelsen, genom dess placering i 29 kap. brottsbalken, formellt är tillämplig vid många olika typer av brott. Även i detta avseende skulle tillämpningen underlättas genom att det i förarbetena ges närmre vägledning.

Konsekvenser för Polismyndigheten

Polismyndigheten delar de bedömningar som görs avseende konsekvenserna av förslagen.

Detta yttrande har beslutats av juristen Tony Back efter föredragning av juristen Hanna Sonebäck. Rättschefen Gunilla Hedwall har deltagit vid den slutliga handläggningen. Biträdande rikspolischefen Stefan Hector har informerats om yttrandet.

POLISMYNDIGHETEN

Tony Back

Hanna Sonebäck

Dokumentet har fastställts digitalt och har inga underskrifter.

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetslagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli